Eşin Suçu ve Vatandaşlık Kararı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 10. Daire	04.12.2025	İptal

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2022/7067	2025/5777	5901 s. K. m.12, m.40, Yönetmelik m.66

ÖZET

İstisnai yoldan vatandaşlık kazanan davacının vatandaşlığı, eşi ve eşinin kardeşi hakkındaki sonraki soruşturma ve istihbarat gerekçesiyle geri alınmıştır. Danıştay, hukuki şartların yokluğunun kazanma tarihindeki olgulara dayanması gerektiğini belirterek işlemi iptal etmiştir.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/vatandasligin-geri-alinmasi-esin-sucu-danistay-2025-5777/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 10. Daire Başkanlığı 2022/7067 E. , 2025/5777 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

ONUNCU DAİRE

Esas No : 2022/7067

Karar No : 2025/5777

DAVACI : ...

VEKİLİ : Av. ...

DAVALILAR : 1- ...

VEKİLİ: Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürü ...

2- ... Bakanlığı / ANKARA

VEKİLİ: Hukuk Müşaviri ...

DAVANIN_KONUSU : Davacı tarafından, 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 12. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi uyarınca istisnai olarak kazandığı Türk vatandaşlığının, aynı Kanun'un 40. maddesi uyarınca geri alınmasına ilişkin 03/06/2022 tarih ve 5657 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nın kendisine yönelik kısmının iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : Davacı tarafından, kendisinin ve eşinin aslen Türk soylu oldukları, Türkiye'ye ikamet izniyle 2012 yılında geldikten sonra 2019 yılında Türk vatandaşlığını kazandıkları, resmi işlemler sırasında kimlik numaralarının aktif olmadığının söylenmesi üzerine Esenyurt Kaymakamlığından vatandaşlık kararının geri alındığını öğrendikleri, dava konusu işlemin Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 40. maddesine dayalı olduğu, ancak işlemin maddi sebebinin bilinmediği, vatandaşlığı kazandırma kararı geri alınırken bunun haklı ve somut nedeninin mutlaka gösterilmesi gerektiği, ayrıca bu maddi sebebin vatandaşlığı kazandırma kararından önce gerçekleşmiş olması gerektiği, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

DAVALILARIN SAVUNMALARI :

Davalı Cumhurbaşkanlığı tarafından, vatandaşlığın; Devletin egemenlik hakkını kullanarak, şartlarını ve hükümlerini tek taraflı olarak tespit ettiği bir hukuki statüyü şahsında gerçekleştiren kişi ile arasında kurduğu hukuki bağı ifade ettiği, hükümranlık yetkisi ise Devletin, ülke sınırları içerisinde dilediği düzenlemeyi oluşturması, uygulaması ya da kaldırmasını ifade ederken, vatandaşlık hukuku yönünden devletlerin kendi vatandaşlarını belirleme, vatandaşlığın kazanılması ile kaybedilmesi konularında münhasıran ve mahfuz olan yetkisini ifade ettiği, Anayasa'nın 66. maddesinin, 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 5., 9., 12. ve 40. maddelerinin Türk vatandaşlığının kazanılmasına veya kaybedilmesine yönelik hükümler içerdiği, Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'in 66. maddesinin de bu hususlara yönelik düzenleme içerdiği, dava konusu olayda, 5901 sayılı Kanun'un 12. maddesi kapsamında Türk vatandaşlığını kazanmak üzere ... tarihinde İstanbul Valiliği İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğüne başvuruda bulunan ve 31/01/2019 tarihli ve 698 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Türk vatandaşlığını kazanan davacının Türk vatandaşlığının, 5901 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca, hukuki şartlar oluşmadan verildiğinin sonradan anlaşılması nedeniyle 03/06/2022 tarih ve 5657 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile geri alındığı, anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda, Türk vatandaşlığının; ancak kanunda aranan şartların taşınması suretiyle kazanılabilmesi, vatandaşlıkla ilgili düzenlemelerin Devletin egemenlik hakkının sonucu olması, vatandaşlığın belirlenmesinde Devletin mutlak yetkisinin bulunması nedeniyle davacı hakkında yapılan işlemin hukuka uygun olduğu, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Davalı İçişleri Bakanlığı tarafından, davalı Cumhurbaşkanlığının savunmasında yer alan ifadelere benzer ifadelere yer verilerek tesis edilen işlemin mevzuata uygun olduğu, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ: ...

DÜŞÜNCESİ : Dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI : ...

DÜŞÜNCESİ : Dava, davacının 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 12. maddesi uyarınca istisnai olarak kazandığı Türk vatandaşlığının aynı Kanun'un 40. maddesi uyarınca geri alınmasına ilişkin 03/06/2022 tarih ve 2022/5657 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun "Türk vatandaşlığının kazanılmasında istisnai haller" başlıklı 12. maddesinde, Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla Cumhurbaşkanı kararı ile belirtilen yabancıların; a) Türkiye'ye sanayi tesisleri getiren veya bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal, sportif, kültürel, sanatsal alanlarda olağanüstü hizmeti geçen ya da geçeceği düşünülen ve ilgili bakanlıklarca haklarında gerekçeli teklifte bulunulan kişilerin, b) 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca ikamet izni alanlar ile Turkuaz Kart sahibi yabancılar ve bunların yabancı eşi, kendisinin ve eşinin ergin olmayan veya bağımlı yabancı çocuğun, c) Vatandaşlığa alınması zaruri görülen kişilerin, d) Göçmen olarak kabul edilen kişilerin, Türk vatandaşlığını kazanabilecekleri, Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların taleplerinin Bakanlıkça reddedileceği, "Vatandaşlık kararlarının geri alınması" başlıklı 40. maddesinde, Türk vatandaşlığının kazanılması veya kaybına ilişkin kararların, hukuki şartlar oluşmadan veya mükerrer olarak verildiği sonradan anlaşıldığı takdirde geri alınacağı, hükme bağlanmıştır.

Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına ilişkin Yönetmelik, 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 46. maddesine dayanılarak hazırlanmış olup, "Vatandaşlık kararının geri alınması" başlıklı 66. maddesinde, Türk vatandaşlığının kazanılması veya kaybına ilişkin kararların, hukuki şartlar oluşmadan veya mükerrer ya da sehven verildiği sonradan anlaşıldığı takdirde kararı veren makam tarafından geri alınacağı, geri alınan kararın, ilk karar tarihinden itibaren hükümsüz hale geleceği, kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasında mevcut olan bilgi ve belgelerin incelenmesinden, Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşı olan davacı ...'nun 5901 sayılı Kanunun 12. maddesi kapsamında, Türk vatandaşlığını kazanmak üzere ... tarihinde İstanbul İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü'ne başvuruda bulunduğu, 31/01/2019 tarihli ve 2019/698 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Türk vatandaşlığını kazandığı, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ... tarihli ve ... sayılı yazısıyla, davacının eşi ve kardeşinin 22/04/2022 tarihinde "Devletin Egemenlik Alametlerini Aşağılama" suçundan yakalanarak gözaltına alındıkları ve haklarında adli işlem başlatıldığı, ayrıca İstihbarat Başkanlığının... tarihli ve ... sayılı yazısı ile de yapılan güncel çalışmalarda bahse konu şahısların "Milli güvenlik ve kamu düzeni açısından sakıncalı olabileceklerinin istihbar olunduğu" yolunda İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'ne bildirimde bulunulması üzerine, davacının vatandaşlığının geri alınmasına yönelik Cumhurbaşkanlığı'na sunulan teklif sonrasında dava konusu karar ile davacının Türk vatandaşlığının geri alındığı anlaşılmıştır.

İdari işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi, takdir yetkisi kullanılarak idari işlem tesis edilirken ortaya konulan gerekçenin değerlendirilmesi, gerekçenin değerlendirilmesi için de yetki, şekil, konu ve maksat yönlerinden sorulan sorulara cevap aranılması ile mümkündür. İşlemler tesis edilirken ortaya konulan sebep unsurunun değerlendirilmesi işlemin hukuka uygunluğunu değerlendirilmesi bakımından hukuk devleti anlayışının ve hukuki güvenirlik ilkesinin gereğidir.

Anılan mevzuat hükümlerine göre hukuki şartlar oluşmadan veya mükerrer olarak verildiği sonradan anlaşılan Türk vatandaşlığına alınma veya Türk vatandaşlığının kaybına ilişkin kararların, kararı veren makam tarafından geçmişe etkili olarak geri alınabileceği kuşkusuzdur. Ancak kararın geri alınmasını gerektirecek sebeplerin varlığının somut, yeterli ve ciddi bilgiler ile ortaya konulması gerekmekte, ayrıca anılan yasa hükmü, hukuki şartların oluşmaması nedeniyle vatandaşlığın geri alınmasında, vatandaşlığın verilme aşamasına kadar olan sürecin değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır,

Davalı idarece, davacının vatandaşlığa alınma kararının, hukuki şartlar oluşmadan verildiğinin sonradan anlaşıldığı gerekçesiyle geri alındığının belirtilmesine karşın, işlemin sebep unsurunun somutlaştırılıp açık ve net olarak ortaya konulmadığı, yine savunma dilekçeleri ekinde ve ara kararına cevaben sunulan bilgi ve belgelerden; Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ...tarih ve ... sayılı yazısından, eşi ve kardeşi hakkındaki adli soruşturma ve istihbari değerlendirmelere istinaden davacının vatandaşlığının geri alındığı bilgisi dışında davacı yönünden milli güvenlik ve kamu düzeni açısından sakınca bulunduğuna dair herhangi bir tespitte bulunulmadığı gibi hukuki şartlar oluşmadan vatandaşlığa alındığını ortaya koyan başkaca bir bilgi ve belgenin de dosyaya sunulmadığı dikkate alındığında, vatandaşlığın şahsa sıkı sıkıya bağlı bir hak olduğu gözetildiğinde, suç ve cezaların şahsiliği prensibi gereği, davacının vatandaşlığının, eşi ile kardeşine yönelik adli soruşturma ve istihbari çalışmalara dayanılarak geri alınması mümkün olmadığından, davacının eşi ve kardeşine isnat olunan suç tarihi ile yapılan istihbarat çalışmaların vatandaşlığa alınma (31/01/2019) tarihinden sonrasına ilişkin olduğu da dikkate alındığında, davacının Türk vatandaşlığının 5901 sayılı Kanun'un 40. maddesi kapsamında geri alınamayacağı sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu kararın iptali gerektiği, düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY:

Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşı olan ... yabancı kimlik numaralı davacı ..., 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 12. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi kapsamında Türk vatandaşlığını kazanmak üzere ... tarihinde İstanbul Valiliği İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğüne başvuruda bulunmuş, hakkında yapılan tahkikat sonucu olumsuz bir durumun tespit edilmemesi üzerine 31/01/2019 tarih ve 698 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Türk vatandaşlığını kazanmıştır. Bilahare, Emniyet Genel Müdürlüğü Göçmen Kaçakçılığıyla Mücadele ve Hudut Kapıları Daire Başkanlığının ... tarih ve ... sayılı yazısında, davacının eşi ve eşinin kardeşinin (Dairemizin E:2022/4453 ve E:2022/4452 sayılı dosyalarının davacıları) 22/04/2022 tarihinde "Devletin Egemenlik Alametlerini Aşağılama" suçundan yakalanarak gözaltına alınıp anılan kişilerin haklarında adli işlem başlatıldığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Başkanlığının ... tarih ve

... sayılı yazısı ile de yapılan güncel çalışmalarda davacının eşi ve eşinin kardeşinin milli güvenlik ve kamu düzeni açısından sakıncalı olabileceğinin istihbar olduğunun belirtildiği bildirildiğinden, 5901 sayılı Kanun'un 12. maddesinin 1. fıkrasında aranan şartları taşımadığından ve hukuki şartlar oluşmadan Türk vatandaşlığını kazanmış olduğundan bahisle aynı Kanun'un 40. maddesi uyarınca 03/06/2022 tarih ve 5657 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile davacının Türk vatandaşlığının geri alındığı, bunun üzerine anılan işlemin iptaline karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

ESAS YÖNÜNDEN:

İlgili Mevzuat:

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun "Türk vatandaşlığının kazanılmasında istisnai haller" başlıklı 12. maddesinde, "Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla Cumhurbaşkanı kararı ile aşağıda belirtilen yabancılar Türk vatandaşlığını kazanabilirler.

a) Türkiye'ye sanayi tesisleri getiren veya bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal, sportif, kültürel, sanatsal alanlarda olağanüstü hizmeti geçen ya da geçeceği düşünülen ve ilgili bakanlıklarca haklarında gerekçeli teklifte bulunulan kişiler.

b) 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca ikamet izni alanlar ile Turkuaz Kart sahibi yabancılar ve bunların yabancı eşi, kendisinin ve eşinin ergin olmayan veya bağımlı yabancı çocuğu.

c) Vatandaşlığa alınması zaruri görülen kişiler.

d) Göçmen olarak kabul edilen kişiler.

Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir." hükmü;

"Vatandaşlık kararlarının geri alınması" başlıklı 40. maddesinde ise, "Türk vatandaşlığının kazanılması veya kaybına ilişkin kararlar, hukuki şartlar oluşmadan veya mükerrer olarak verildiği sonradan anlaşıldığı takdirde geri alınır." hükmü yer almaktadır.

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 46. maddesine dayanılarak hazırlanan ve 06/04/2010 tarih ve 27544 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin "Türk vatandaşlığının istisnai olarak kazanılması, başvuru için gerekli belgeler ve yapılacak işlemler" başlıklı 20. maddesinde, yabancıların istisnai olarak Türk vatandaşlığını kazanacağı haller ve başvuru koşulları ayrıntılı olarak düzenlenmiş;

"Vatandaşlık kararının geri alınması" başlıklı 66. maddesinde ise, "Türk vatandaşlığının kazanılması veya kaybına ilişkin kararların, hukuki şartlar oluşmadan veya mükerrer ya da sehven verildiği sonradan anlaşıldığı takdirde kararı veren makam tarafından geri alınır. Geri alınan karar, ilk karar tarihinden itibaren hükümsüz hale gelir." kuralına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:
Vatandaşlık, gerçek kişileri devlete bağlayan hukuki bağı ifade etmekte olup; kişinin hak (kamu hizmetine girme, milletvekili seçilme hakkı vb.) ve yükümlülüklerini (askerlik, vergi vb.) belirleme, yabancı ve vatansızlardan ayırma bakımından temel bir işleve sahiptir. Aynı zamanda, belirtilen niteliğine bağlı olarak kişiye sıkı sıkıya bağlı bir haktır.

Vatandaşlığın, kişi ile devlet arasındaki bahse konu karşılıklı hak ve yükümlülükleri doğurması, kamu düzeni ve milli güvenlik ile doğrudan ilgili olması nedeniyle, üzerinde hiçbir ihtilaf bulunmayan devletler hukuku anlayışına göre her devlet, hangi fertlerin kendi vatandaşı olduğunu ve olabileceğini kanunlarıyla belirleme serbestisine sahiptir (doktrindeki bir esere atıf). Nitekim, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 66. maddesinde, "Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir." hükmü yer almaktadır.

Devletin bu konuda, hükümranlık (egemenlik) hakkına dayanan geniş takdir yetkisinin bulunduğu açıktır.

Yukarıda yer verilen vatandaşlık mevzuatına ilişkin hükümler bu çerçevede incelendiğinde; hukuki şartlar oluşmadan veya mükerrer ya da sehven verildiği sonradan anlaşılan Türk vatandaşlığına alma veya Türk vatandaşlığının kaybına ilişkin kararların, kararı veren makam tarafından geçmişe etkili olarak geri alınabileceği şüphesizdir.

Bununla birlikte, idare hukukuna göre, idarelerin, bir idari işlemi tesis edebilmesi için hukuken korunabilir ve hukuka uygun bir nedeni olması gerekmektedir. Bu neden, idari işlemlerin sebep unsurunu oluşturur. Gerek yargısal kararlarda, gerekse doktrinde sebep unsuru, idari işlemin dışında, idari işlemin yapılmasını gerektiren hukuki işlem veya olay olarak tanımlanmaktadır. Sebep, idareyi işlem yapmaya yönelten tüm etkenler olup, işlemin bir tür gerekçesidir. İdare tesis ettiği işlemi, "gerçek ve hukuka uygun" sebeplere dayandırmak zorundadır. Sebebin "gerçek" olması, varlığının usulüne uygun olarak yapılan tespitlerle ortaya konulmuş olması; "hukuka uygun" olması ise, idarenin işlemi dayandırdığı sebebin, kanunda tesisi için dayanabileceği öngörülen sebeplerden olması anlamına gelmektedir.

İdari işlemlerin bir sebebe ve gerekçeye dayalı olması hukukun genel ilkelerinden olduğundan, bu ilke genel anlamda düzenleyici veya bireysel işlemi yapan idareyi, uyguladığı ve düzenleme yaptığı alanda doğru ve anlamlı olgular ortaya koymaya ve denetim yapmaya zorlar. İşlemlerde gösterilen sebep ve gerekçe, işlemin yasaya uygunluğunu ve dayanağını değerlendirme, itiraz edip etmeme konularında ilgililere yardımcı olmakla birlikte, idarenin saydamlığı, savunma hakları, idareye güven ilkeleri ve hukuk devleti anlayışının oluşumu noktalarında da büyük öneme sahiptir.

Dolayısıyla, istisnai yoldan Türk vatandaşlığına alınma kararının geri alınmasını gerektirecek sebeplerin varlığının somut, objektif ve şüpheye yer bırakmayacak bilgiler ile ortaya konulması gerektiği kuşkusuzdur.

Diğer taraftan, 5901 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca geri alma işleminin tesis edilebilmesi için, "hukuki şartlar oluşmadan" ya da "mükerrer olarak verilmiş" bir vatandaşlığa alınma kararının bulunması gerektiği açıktır. "Hukuki şartların oluşmadığı"ndan söz edilebilmesi için ise, kişinin Türk

vatandaşlığına engel halinin, (varlığı sonradan öğrenilse dahi) vatandaşlığa alınma işleminin tesis edildiği tarihte veya öncesinde mevcut olan bir hukuki ve/veya maddi olguya dayanması gerekmekte; Türk vatandaşlığının kazanılmasından sonra gerçekleşen yeni hukuki ve/veya maddi olguların, geçmiş (Türk vatandaşlığının kazanılmasından önceki) dönemle bağlantılı olmadığı sürece, vatandaşlığa alınmaya esas "hukuki şartların oluşmadığı" şeklinde yorumlanması mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla "hukuki şartların oluşup oluşmadığı"nın tespiti, kural olarak, kişinin Türk vatandaşlığına alındığı tarih itibarıyla yapılmalıdır.
Uyuşmazlıkta; dava konusu işlemin sebep unsurunun Emniyet Genel Müdürlüğü Göçmen Kaçakçılığıyla Mücadele ve Hudut Kapıları Daire Başkanlığının ... tarih ve ... sayılı yazısında, davacının eşi ve eşinin kardeşinin (Dairemizin E:2022/4453 ve E:2022/4452 sayılı dosyalarının davacıları) 22/04/2022 tarihinde "Devletin Egemenlik Alametlerini Aşağılama" suçundan yakalanarak gözaltına alınıp haklarında adli işlem başlatıldığının ve Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Başkanlığının ... tarih ve ... sayılı yazısı ile de yapılan güncel çalışmalarda davacının eşi ve eşinin kardeşinin milli güvenlik ve kamu düzeni açısından sakıncalı olabileceğinin istihbar olunduğunun bildirilmesi olduğu, dolayısıyla davalı idareler tarafından davacıya ilişkin herhangi bir bireysel engel sebebinin ileri sürülmediği anlaşılmaktadır.

Aktarılan sebep unsurlarının irdelenmesini teminen, Dairemizin 09/11/2022 tarihli ara kararı ile dava konusu işleme dayanak olan ve bu yolla davacının eşi ve eşinin kardeşinin milli güvenlik ve kamu düzeni açısından engel hali olduğunu ortaya koyan belge ya da bilgilerin gönderilmesi davalı idarelerden istenilmiştir. Bunun yanında, davacının eşi ve eşinin kardeşi hakkında Türkiye'de gerçekleştirilen soruşturma ve/veya kovuşturmalara yönelik araştırma Dairemiz tarafından UYAP (Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi) kayıtları üzerinden yapılmıştır.

Buna göre, Emniyet Genel Müdürlüğü Göçmen Kaçakçılığıyla Mücadele ve Hudut Kapıları Daire Başkanlığının 25/04/2022 tarihli yazısında belirtilen fiile ilişkin olarak davacının eşi ve eşinin kardeşi hakkında “Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Türkiye Büyük Millet Meclisini, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ve Devletin Yargı Organlarını Alenen Aşağılama” suçundan Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığının... sayılı dosyasında yürütülen soruşturmaya konu suçun işlendiği iddia edilen tarihin, gerek davacı ve eşinin Türk vatandaşlığını kazandığı 31/01/2019 tarihinden gerekse eşinin kardeşinin Türk vatandaşlığını kazandığı 11/09/2017 tarihinden sonraki bir tarih olan 22/04/2022 tarihi olarak belirtildiği, ayrıca 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 301. maddesi gereğince anılan suçun soruşturması Adalet Bakanlığının iznine bağlı olduğundan, Başsavcılıkça Bakanlıktan soruşturma izni talebinde bulunulduğu, ancak Bakanlığın ... tarih ve... sayılı yazısında suçun unsurlarının oluşmadığının ve bu nedenle soruşturma izni verilmediğinin bildirilmesi üzerine, soruşturma izni talebi nedeniyle kapanan dosyanın yeni numarası olan ... sayılı soruşturma dosyasında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiği ve bu kararın kesinleştiği anlaşıldığından, anılan suç isnadının "hukuki şartlar oluşmadan" vatandaşlığın kazanılması kapsamında kabul edilemeyeceği sonucuna varılmaktadır.

Yine, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Başkanlığının... tarih ve ... sayılı yazısına konu "güncel istihbari çalışmalar"ın da davacının, eşinin ve eşinin kardeşinin Türk vatandaşlığını kazanmasından sonraki bir tarihe yönelik olduğu, aksi durumun idarelerce ortaya konulmadığı, bu nedenle anılan

istihbari çalışmaların da dava konusu işlemin sebep unsuru olarak kabul edilemeyeceği kanaatine ulaşılmaktadır. Kaldi ki, Dairemizin 09/11/2022 tarihli ara kararı üzerine anılan yazıya konu istihbarata ilişkin herhangi bir somut bilgi, belge veya açıklamaya yer verilmediğinden bahse konu soyut ve belirsiz nitelikteki istihbarata istinaden işlem tesis edilmesine bu nedenle de olanak bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, Dairemizin 09/11/2022 tarihli ara kararına cevaben işbu dosyaya sunulan belgelerin incelenmesinden, davacı ile davacının eşi ve eşinin kardeşinin milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından başkaca engel halleri bulunduğunu, bir diğer ifadeyle hukuki şartlar oluşmadan vatandaşlığa alındıklarını ispata yarayacak herhangi bir bilgi veya belgenin de dosyaya sunulmadığı görülmektedir.

Bu itibarla, davacının hukuki şartlar oluşmadan vatandaşlığa alındığı yolundaki savunmaların hukuken kabul edilebilir nitelikte bulunmadığı anlaşıldığından, dava konusu Cumhurbaşkanı Kararı'nın, davacının Türk vatandaşlığının geri alınmasına ilişkin kısmında sebep unsuru yönüyle hukuka uyarlık görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Dava konusu 03/06/2022 tarih ve 5657 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nın davacıya yönelik kısmının İPTALİNE,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam ... TL yargılama giderinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine,

3. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmasız işler için belirlenen ... TL vekâlet ücretinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine,

4. Posta gideri avansından artan tutarın daha önce talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 04/12/2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.